

Tämä teksti on osa ohjelmiston käyttöohjeesta (yhteensä noin 200 sivua). Käyttöohjeet ovat toiminnoltaan "context sensitive" eli klikkaamalla mitä tahansa käsitettä (sanaa) ohjelmistossa saat näkyviin kyseiseen tilanteeseen sopivan ohjeen.

Kuvakaappaukset ovat englanninkielisestä help- manuaalista. Suomenkielisessä help- manuaalissa kuvatkin ovat suomalaisen version mukaisia.

## Sisällysluettelo

---

### 2.1.2 Komentonauha SBB Financial Analyzer AI

#### Osa VI Ennustaminen

1 Johdanto	85
2 Pikaennuste	86
3 What-If ennusteet	88
4 Yksityiskohtainen ennuste	92
5 Manuaalinen täsmäytys	92

#### Osa VII SBB Prognosis (ennustaminen)

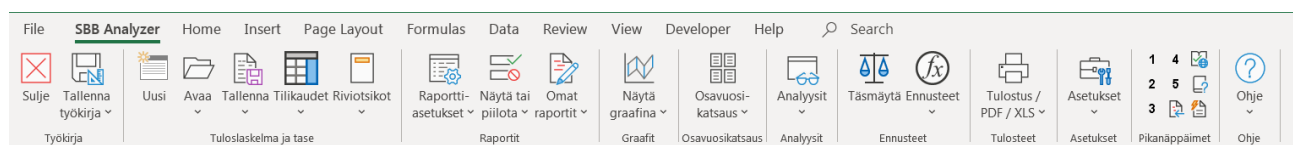
1 Yleiset sovelluksen käyttöohjeet	98
7.1.2 Komentonauha Prognosis	98

---

### 2.1.2 Komentonauha SBB Financial Analyzer AI

Kaikki sovellustoiminnot ovat käytettävissä "SBB Analyzer" -komentonauhan kautta, joka sijaitsee toisena päävalikkokohteena Excelin sisäänrakennetun "Tiedosto" -valikon jälkeen.

Seuraava näyttökuva kuvaa AI-version komentonauhaa. Muiden versioiden komentonauhat ovat muuten identtisiä, mutta niistä puuttuu joitain komentopainikkeita ominaisuuksiin, joita ei ole suppeammissa versioissa.



*Kuva: SBB Financial Analyzer -komentonauha*

## Osa VI Ennustaminen

### 6.1 Johdanto

SBB Financial Analyzer AI tarjoaa kattavan ja helppokäyttöisen ennusteominaisuuksien valikoiman. Pikaennusteet automatisoi ennusteprosessin melkein kokonaan ja tekoälyä hyödynnetään erilaisten tosielämän taloudellisten muutosten jäljittelyssä ja muuttamaan ennusteita automaattisesti muutosten mukaan. Yksityiskohtainen ennustaminen tarjoaa käyttäjälle intuitiivisen käyttöliittymän hienosäätää kaikkien niiden tilinpäätöserien muutosoletuksia, joita ei lasketa automaattisesti täsmäytyksen aikana. Manuaalisia säätöjä ja kertaluonteisia muutoksia voidaan tehdä tarkentamaan alkuperäisiä ennusteita.

SBB Financial Analyzer AI käyttää seuraavia ennustemenetelmiä:

#### 1-4 v Pikaennusteet

Hyvin pitkälle automatisoitu ennusteprosessi vakiintuneille yrityksille perustuen vuosien varrella saatuun kokemukseen yritystoiminnan dynamiikasta.

#### 1-4 v Yksityiskohtaiset ennusteet

Ennusteprosessi, jossa käyttäjä voi hienosäätää mitä tahansa ennusteprosessin osaa.

#### MitäJos analyysi

Ennusteprosessi, joka mahdollistaa seuraavan tilikauden lukujen intuitiivisen vertaamisen toisiinsa erilaisilla kasvuolettamuksilla.

#### Ennusteiden lähtövuosi

Kaikki ennusteet edellyttävät vähintäänkin yhtä toteutunutta tilinpäätöstä lähtökohdaksi ja muutosten laskemiseksi.

Lähtökohdaksi kelpaava tilinpäätös on yleensä löydettävissä viimeisimmästä saatavilla olevasta vuosikertomuksesta. Lähtövuoden tulisi kuitenkin edustaa "normaalia vuotta", joka ei sisällä merkittäviä kertaluonteisia eriä, kuten konsernin sisäisiä suuria tuottoja tai kuluja, muita liiketoiminnan tuottoja tai kuluja tai voittoja myytävissä olevista sijoituksista. Edellä mainitut erät eivät nimenomaisesti ole kertaluonteisia eriä, joten niiden mukaan otto lähtövuoden lukuihin tapahtuu oman harkinnan perusteella. Ennusteet voivat vääristyä vakavasti, jos merkittävät erät, joiden oli tarkoitus olla kertaluonteisia tulevat mukaan ja jatkavat mahdollisesti tasaista kasvuakin koko ennustejakson ajan. Siksi on tärkeää poistaa kaikki satunnaiset erät uusimmasta tilinpäätöksestä ennen kuin sitä käytetään lähtövuotena ennustejaksoille.

#### Täsmäytys

Täsmäyttämällä on keskeinen rooli tilinpäätösennusteita laadittaessa. Vaikkakin tilinpäätöstietojen voidaan odottaa olevan täsmäytettyjä, kun ne syötetään SBB Financial Analyzeriin, täsmäytystä vaaditaan aina, kun muutoksia tehdään tai ennusteita tehdään. Täsmäytystä voidaan hyvinkin pitää yhtenä parhaimmista ja monimutkaisimmista ominaisuuksista edistyneemmissä SBB Financial Analyzer- versioissa.

Täsmäytyksessä on haasteellista se, että kun tietyt lukuarvot lasketaan uudelleen tai muutetaan, muutokset vaikuttavat muihin tilinpäätöksen lukuihin ja muutosten dominovaikutus käynnistyy.

Jokainen yksinkertainenkin muutos jossain tuloslaskelmaerässä muuttaa kyseisen tilikauden nettotulosta ja tämä uusi nettotulos täytyy siirtää "Velat" -taulukkoon. Muutos aiheuttaa taseessa varat ja velat taulukoiden alimman rivin eroja, jotka on tasapainotettava. Jos tasapainotus vaikuttaa lainoihin, se puolestaan vaikuttaa tuloslaskelmaan kirjattuihin korkokuluihin ja noidankehä on valmis. Ennustaminen muuttaa yleensä useita verollisia tai korollisia eriä, mikä johtaa entistä monimutkaisempaan täsmäytykseen.

On helppo ymmärtää, että täsmäytyksen suorittaminen manuaalisesti olisi aikaa vievää ja olisi virheille altis prosessi. Erilaisten muutosten tai useiden ennusteiden tekemisen vaihtelevien oletusten perusteella on käytännössä mahdotonta, jos täsmäytys tulisi aina suorittaa manuaalisesti. AI-pohjainen ennuste ja SBB Financial Analyzerin täsmäytysominaisuudet automatisoivat nämä tehtävät mahdollistaen joukon skenaarioita tai ennusteita, jotka tehdään ja tutkitaan käytännössä heti.

Kaikki aiemmassa luvussa "Ennusteominaisuudet" lueteltujen ennustemenetelmien tuottamat tilinpäätösennusteet täsmäytetään automaattisesti taustalla ennusteprosessin loppuun saattamiseksi. Taustalla suoritettava täsmäytys tekee myös väliraporteista (Q1,Q2,Q3) 12 kuukauden ennusteen.

Taustalla tapahtuvassa täsmäytysprosessissa käytetään automaattisesti valittuja maakohtaisia vero- ja korkoprosentteja ja "Asetukset - Laskentaparametrit" -valintaikkunan kautta määriteltyä vähimmäiskassaprosenttia (esimerkiksi minimikassa 4 % liikevaihdosta vastaten 2 viikon kassamaksuja).

Katso yksityiskohtainen kuvaus kappaleessa "Manuaalinen täsmäytys".

## 6.2 Pikaennusteet

"Ennusteet - Pikaennuste (1-4 vuotta)" -ominaisuus tarjoaa helpon ja erittäin automatisoidun menetelmän, jolla tehdään 1- 4 ennustejaksoa viimeisimmän voimassa olevan tilinpäätöksen perusteella.

Pikaennusteominaisuus on tarkoitettu käytettäväksi vakiintuneiden yritysten kanssa, missä merkittäviä satunnaisia järjestelyjä ei odoteta ennakoituina ajanjaksoina.

	1-12/2020	1-12/2021	1-12/2022	1-12/2023
Growth percentages for periods:	<input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="6"/>	<input type="text"/>

Buttons: Cancel, Apply

### Kuva: Pikaennuste-valintaikkuna

Kun käytävissä on täydellinen tuloslaskelma lähtökohdaksi, pikaennustetta voidaan käyttää ennakoimaan kerralla enintään neljä ennustejaksoa (ohjelma sallii max 5 vuoden käytön kerrallaan). Jos tarpeeksi vapaita sarakkeita ei ole käytävissä, nykyisiä tilikausia voidaan siirtää vasemmalle tarpeellinen määrä.

Pikaennuste perustuu kunkin ajanjakson arvioituihin kasvuprosentteihin. Kokemuksen mukaan jotkin suureet muuttuvat kasvun tahdissa, kun taas jotkut erät, erityisesti varoissa ja veloissa, säilyvät ennallaan. Kertaluonteisia eriä ei siirretä lähtövuodesta eteenpäin. Muutoksiin liittyvät erät ja laskennalliset erät, kuten verot ja korkokulut, lasketaan uudelleen täsmäytysprosessin aikana.

Raporttiotsikon alueella olevaa tilikauden otsikkoa käytetään pikaennusteen ennustejaksojen ja käytetyn kasvuprosentin näyttämiseen. Alla olevassa kuvassa näytetään raportin otsikko, kun ennustettiin kolme vuotta käyttämällä vuosikasvun prosenttimääriä, jotka näkyvät otsikkoalueella.

Example company Values 1 000 euro	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12
			BUD (2%)	BUD (4%)	BUD (6%)
INCOME STATEMENT	2018	2019	2020	2021	2022
Turnover	49 178	56 201	57 325	59 618	63 195
Increase in finished products and work in progress					
Production for own use	1 296	1 251	1 276	1 327	1 407

### Kuva: Pikaennusteominaisuuden avulla luodut kolme ennustejaksoa

#### Ennusteet kasvun ollessa negatiivista

Pikaennusteominaisuutta käytettäessä liikevaihto, muut liiketoiminnan tuotot ja tuotantokustannukset oletetaan noudattavan annettua kasvuoletusta. Positiivisen kasvun tapauksissa voi yleisesti olettaa, että toiminnan lisääntyminen johtaa tuottojen ja tuotantokustannusten kasvuun. On kuitenkin tärkeää ymmärtää, että pikaennuste ennustaa myös tuottojen ja tuotantokustannusten laskun negatiivisen kasvun tapauksissa, mikä ei aina ole oikea oletus. Jos tuotantokustannusten ei voida katsoa laskevan suhteessa liikevaihdon laskuun olisi käytettävä tarkkaa "1-4v ennuste"- ominaisuutta, koska se sallii rivikohtaiset kasvuoletukset.

Liikevaihdon laskun voidaan olettaa johtavan vähentyneisiin materiaalikustannuksiin, jos lasku on johtunut myytyjen tuotteiden määrän laskusta. Toisaalta, jos liikevaihdon laskun aiheuttaa myydyn tuotteen alempi yksikköhinta, niin materiaalikustannusten vähenemistä voi olla vaikea saavuttaa.

Liikevaihdon laskun aiheuttama henkilöstökulujen aleneminen on toinen oletus, jota ei voida pitää itsestäänselvyytenä. Vaikka henkilöstömäärän pienentäminen voi olla helppoa analyysilaskelmassa vastaamaan aina nykyistä tilannetta, niin se ei ole näin yksinkertaista tosielämässä.

Yritykset pyrkivät rakentamaan henkilöstöä koskevan kustannusjoustavuuden

tiettyjen mekanismien, kuten provisiopalkkioiden, palkitsemisohjelmien, osa-aikaisten sopimusten, aliurakoitsijoiden ja lomautusten avulla. Onko mahdollista reagoida odotettuun liikevaihdon laskuun vastaavalla henkilöstömenojen laskulla tulee arvioida tapauskohtaisesti ja sen mukaan voidaan päättää, onko pikaennusteominaisuus sopiva kyseisessä tapauksessa.

#### **Huomautus:**

Jos henkilöstökuluihin liittyy vähän tai ei ollenkaan joustavuutta ja laskua ei voida kompensoida henkilöstöä vähentämällä tai lomauttamalla, niin pikaennustetta ei tulisi missään tapauksessa käyttää. Analyysin tulisi perustua yksityiskohtaiseen ennusteeseen, missä volyymin riippuvat erät voivat vähentyä, kun taas henkilöstöön liittyvät erät voidaan määrätä esimerkiksi jäämään ennallaan.

### **6.3 MitäJos (WhatIf) ennusteet**

Pikaennusteominaisuus antaa käyttäjälle mahdollisuuden luoda peräkkäisiä ennustejaksoja annettujen kasvuoletusten perusteella. WhatIf-ennusteessa voi olla jopa neljä rinnakkaista ennustetta saman viitevuoden perusteella annettujen vaihtoehtoisten kasvuoletusten perusteella. Ominaisuutta voidaan hyödyntää verrattaessa tilanteita, joissa kasvu jääkin alle tai ylittää oletetun alkuperäisen kasvun.

**Sivu 89**

WhatIf forecast ×

WhatIf forecast for period: 1-12/2019

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4
Alternate growth percentages:	2	4	6	

WhatIf forecast will be produced to a separate workbook. Open forecast in:

New workbook without saving

Workbook based on company name and save automatically

Workbook defined by Save As dialog and save automatically

*Kuva: WhatIf ennuste*

Pikaennusteen tavoin vaaditaan lähtövuoden tilinpäätös, joten korkeintaan neljän vuoden ennusteet voidaan tehdä yhdellä kertaa. Ainakin kaksi vaihtoehtoista kasvuoletusta on annettava WhatIf-ennusteeseen, koska yhteen kasvuoletukseen perustuva WhatIf-ennuste olisi sama kuin yksittäiseen kasvuoletukseen perustuva pikaennuste.

#### **WhatIf-ennusteen tekeminen**

WhatIf-ennuste voidaan luoda napsauttamalla Ennusteet/WhatIf-ennuste.

WhatIf-ennusteen tulokset sisältävät kahdesta neljään saraketta samaan tilikauteen liittyvää ennustetta. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että yleensä vierekkäin on peräkkäisten vuosien tilinpäätöksiä. Tästä syystä WhatIf-ennuste tehdään erilliselle ulkoiselle työkirjalle.

Kohdetyökirja voidaan määrittää valitsemalla yksi kolmesta käytettävissä olevasta vaihtoehdosta:

- Uusi työkirja tallentamatta  
Tehdään uusi työkirja yleisnimellä "WhatIfForecast.xlsx". Työkirjan sisältöä ei tallenneta.
- Työkirja määritetään tiedostoasetuksilla ja tallennetaan automaattisesti  
Työkirja tallennetaan <Sovellushakemisto> / "Analyysiraportit" -kansioon perustuen "WhatIf - <Yrityksen nimi> .xlsx" -nimitysmalliin.
- Tallenna nimellä -valintaikkunan määrittelemä työkirja, joka tallennetaan automaattisesti  
Tavallisessa "Tallenna nimellä" -valintaikkunassa valitse kohdehakemisto ja työkirjan nimi

Koska WhatIf-ennuste tehdään kokonaan ulkoiselle työkirjalle, Financial Analyzer -työkirjassa ei muuteta mitään tietoja, kun tehdään WhatIf-ennusteita.

### Ulkoisen WhatIf-ennustetyökirjan sisältö

Ulkoinen WhatIf-ennustetyökirja ei kata kaikkia SBB Financial Analyzer -työkirjan raportteja.

WhatIf-ennuste sisältää seuraavat taulukot:

- Tulos
- Varat
- Velat
- Tunnusluvut
- Tunnusluvut 2
- Kassavirta (liikevaihto)
- Arvo (osake)

Ulkoinen WhatIf-ennustetyökirja ei ole dynaaminen, ts. sitä ei ole linkitetty Financial Analyzer -työkirjaan millään tavalla. Mahdolliset muutokset tilinpäätöstietoihin SBB Financial Analyzer -työkirjassa ei vaikuta WhatIf-työkirjaan millään tavalla.

Ulkoinen WhatIf-ennustetyökirja ei sisällä kaavoja, ohjelmakoodia tai suojauksia. Se käyttää ".xlsx" -muotoa, joka ei tue makroja.

### Tunnuslukulaskelmat WhatIf-ennusteessa

Useat tunnusluvut kuvaavat muutosta nykyisen tilikauden ja edellisen tilikauden välillä. SBB Financial Analyzer -työkirjassa on aina lukuarvot viimeisimmästä ja sitä edeltävästä vuosisarakeesta. WhatIf-ennustetyökirjan sisällä tämä ei ole totta, koska viimeistä toteutunutta (annettua) tilikautta käytetään lähtökohtana kaikille ennustetuille ajanjaksoille.

Seuraava esimerkki, jossa vertaillaan pikaennustetta ja vastaavaa WhatIf-ennustetta tilanteessa, jossa molemmissa on sama kasvuoletus. Tulokset kuvaavat viitevuoden merkitystä:

Example company Values 1 000 euro	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12
			BUD (2%)	BUD (4%)	BUD (6%)
KEY FIGURES	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Growth</b>					
Turnover, 12 months	49 178	56 201	57 325	59 618	63 195
Change in turnover		14,3 %	2,0 %	4,0 %	6,0 %
Personnel	159	153	156	162	172

Kuva: Tunnusluvut-taulukko pikaennusteen jälkeen, kun käytettiin 2%: n, 4%: n ja 6%: n kasvuoletuksia

Sivu 91

Example company Values 1 000 euro	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12
			BUD (2%)	BUD (4%)	BUD (6%)
KEY FIGURES	2018	2019	2020 (1)	2020 (2)	2020 (3)
<b>Growth</b>					
Turnover, 12 months	49 178	56 201	57 325	58 449	59 573
Change in turnover		12,5 %	14,3 %	2,0 %	4,0 %
Personnel	159	153	156	159	162

Kuva: Tunnuslukujen taulukko WhatIf-työkirjasta, kun käytettiin 2%, 4% ja 6% kasvuoletuksia

Vaikka molemmat esimerkit kuvaavat tilannetta, jossa on ennustettu kolme jaksoa käyttämällä samoja kasvuoletuksia, tilikauden tunnistet näyttävät välittömästi, mikä esimerkki pikaennustetta ja mikä WhatIf-ennustetta.

Ensimmäinen esimerkki on verovuosien 2020, 2021 ja 2022 pikaennuste.

Jälkimmäisessä esimerkissä WhatIf-ennusteessa on tehty kolme vaihtoehtoista ennustetta seuraavalle tilikaudelle 2020.

Vaikka "Liikevaihdon muutos" – rivillä on samanlaiset muutosprosentit, ennustettu liikevaihto ja henkilöstön arvot ovat erilaisia, koska pikaennusteessa ja WhatIf- ennusteessa ei käytetä samoja tilikausia.

Pikaennusteen tulokset on kopioitu SBB Financial Analyzer- työkirjasta, jossa vertailukausi on aina edeltävä kausi. Ennustejaksojen liikevaihto on laskettu seuraavalla tavalla:

- Liikevaihto vuonna 2020 on 2 prosenttia suurempi kuin vuoden 2019 liikevaihto, eli  $56\,201 \cdot 1,02 = 57\,325$
- Liikevaihto vuonna 2021 on 4 prosenttia suurempi kuin vuoden 2020 liikevaihto, eli  $57\,325 \cdot 1,04 = 59\,618$
- Liikevaihto vuonna 2022 on 6 prosenttia suurempi kuin vuoden 2021 liikevaihto, eli  $59\,618 \cdot 1,06 = 63\,195$

WhatIf-ennusteen mukaiset tulokset on kopioitu ulkoisesta WhatIf- työkirjasta, jossa viitejakso on aina viimeinen ennustamaton ajanjakso.

Ennustejaksojen liikevaihto on laskettu seuraavalla tavalla:

- Ensimmäisen vaihtoehtoisen vuoden 2020 ennustettu liikevaihto on 2% suurempi kuin vertailuvuoden liikevaihto eli  $56\,201 * 1,02 = 57\,325$
- Toisen vaihtoehtoisen vuoden 2020 ennustettu liikevaihto on 4% suurempi kuin vertailuvuoden liikevaihto eli  $56\,201 * 1,04 = 58\,449$
- Kolmannen vaihtoehtoisen vuoden 2020 ennustettu liikevaihto on 6% suurempi kuin vertailuvuoden liikevaihto eli  $56\,201 * 1,06 = 59\,573$

### Täsmäytys

WhatIf-ennustejaksot täsmäytetään automaattisesti annettujen oletusarvojen mukaisesti. Oletusarvoina kohdassa "Asetukset – Laskentaparametrit" annetaan veroaste, korkoprosentti ja minimikassaprosentti (% / liikevaihto).

## 6.4 Yksityiskohtainen ennuste

Yksityiskohtaisen ennusteen (1-4v ennuste) tekeminen sallii käyttäjän määrittellä yksilölliset muutosoletukset kaikille tuloslaskelman ja taseen erille, joita ei lasketa automaattisesti tilikauden täsmäytyksessä.

Yksityiskohtainen ennusteprosessi voidaan aloittaa käyttämällä "Ennusteet – 1-4v ennuste"-komentoa, joka avaa erillisen SBB-Prognosis työkirjan. SBB-Prognosisia käytetään vain käyttöliittymänä, jonka avulla käyttäjä voi antaa ennusteparametrit. Ennuste tulee SBB Financial Analyzer -työkirjaan samalla tavalla kuin pikaennustekin. Kuten pikaennusteidenkin kohdalla, tarvitaan täydellinen tilinpäätös lähtökohdaksi ja kerrallaan voidaan ennustaa neljä jaksoa.

Vaikka yksityiskohtaisen ennusteen tekeminen onkin helppoa sovelluksen käytön kannalta, ominaisuuden hyödyntäminen täysimääräisesti edellyttää perusteellista tuntemusta kohdeyhtiöstä. Kyky hienosäätää yksittäisen tilinpäätöksen ennusteolettamuksia vaatii tietoa tulevaisuuteen liittyvistä suunnitelmista ja odotettavissa olevista mahdollisuuksista tai riskeistä tulevaisuudessa. Yksityiskohtainen ennusteominaisuus on erityisen tehokas työkalu analysoitaessa omaa yritystä tai tarjottaessa taloudellista neuvontaa asiakasyritykselle.

Kuten kaikissa SBB Financial Analyzer -ennustemenetelmissä, liitetiedoissa annettuja oikaisuja tai kertaluonteisia eriä ei siirretä ennakoituihin ajanjaksoihin, mikä on täysin loogista. Jos ennustaessasi voit käyttää yrityksen sisäisiä yksityiskohtaisia taloudellisia tietoja ja tulevaisuudennäkymiä, voi olla mahdollista sisällyttää kertaluonteisia eriä tai muita satunnaisia eriä myös ennustejaksolle. Niitä voidaan vapaasti lisätä tuloslaskelmaan ja taseeseen alkuperäisen ennusteen jälkeen ja täsmäytys voidaan tehdä sen jälkeen ennusteprosessin loppuun saattamiseksi. Myös sellaisissa tapauksissa, joissa on tarkoitus ennustaa useita vuosia, olisi suositeltavaa ennustaa ja täsmäyttää vain yksi vuosi kerrallaan, vaikkakin SBB- Prognosis tukee usean ajanjakson ennustamista kerralla.

Katso ennusteohjelmiston yksityiskohtainen kuvaus ja käyttö tämän ohjekirjan "SBB Prognosis" -osiossa.



## 6.5 Manuaalinen täsmäytys

Vaikka automaattisesti taustalla tapahtuva täsmäytys hoitaa suurimman osan tilanteita, joissa tarvitaan täsmäytystä, on tilanteita, joissa muutoksia tehdään manuaalisesti ja se edellyttää käyttäjän tekemää manuaalista täsmäytystä.

### **Kertaluonteisia erien lisääminen ennustetuille ajanjaksoille**

Kertaluonteisia eriä ei automaattisesti jatketa ennustetuille ajanjaksoille. Jos ennustejaksolle on tulossa kertaluonteisia eriä, niin ne on lisättävä erikseen budjettiennusteeseen sen jälkeen, kun se on ensin tuotettu Prognosis-ohjelman käskyllä.

---

Sivu 93

### **Arvon lisääminen kohteelle ennustejaksolla, jos kohteella ei ollut arvoa viiteajanjaksolla**

Jos tietyn tilinpäätöserän arvo on nolla viitejaksolla, kyseinen erä pysyy loogisesti nollana ennustejaksoilla riippumatta muutoksen oletuksesta. Ainoa tapa lisätä arvo tällaiselle kohteelle ennustejaksolla on lisätä se manuaalisesti sen jälkeen, kun alkuperäinen budjettiennuste on tehty.

### **Toteutuneen ajanjakson puhdistaminen ennen kuin sitä käytetään ennusteen lähtökohtana**

Ennusteen lähtökohtana käytettävä toteutunut tilikausi olisi puhdistettava merkittävistä kertaluonteisista tai satunnaisista eristä. Katso " Ennusteiden lähtövuosi" Johdanto- luvussa (6.1) saadaksesi lisätietoja.

### **Suoritetaan manuaalinen täsmäytys**

Manuaalinen täsmäytys voidaan suorittaa "Täsmäytä" -komennolla.

---

Sivu 94

Reconciliation

Reconciliation

First fiscal period to reconcile

1-12/2013   1-12/2014   1-12/2015   1-12/2016   1-12/2017

Minimum cash

Give the minimum value for 'Cash and bank receivables'.  
Default: 4% of base year turnover.

Minimum cash:

Depreciations

Depreciations calculation:

based on change of assets  
 keep existing values

Accelerated depreciations calculation:

based on change of assets  
 keep existing values

Taxes and interests

Tax calculation:

based on given tax rate  
 keep existing values

Interests calculation:

primarily based on change of non-current liabilities  
 always based on interest rate  
 keep existing values

Interest rate:

Cancel   Reconcile

Kuva: Manuaalinen täsmäytys

### Ensimmäinen täsmäytettävä ajanjakso

Ensimmäinen täsmäytettävä tilikausi voidaan valita vaihtoehdoista " Ensimmäinen täsmäytettävä tilikausi ". Tilikaudet, jotka eivät sisällä kaikkia tilinpäätöksen tietoja, ei voida täsmäyttää. Ensimmäistä tilikautta ei myöskään täsmäytetä, koska aina vaaditaan toteutunut vuosi lähtökohdaksi.

Jos ennustejaksoja on olemassa, ilmoitetaan se otsikon alueella "BUD" -otsikolla ja ensimmäinen ennakoitu ajanjakso valitaan ensimmäiseksi täsmäytettäväksi ajanjaksoksi.

Jos ennustettuja ajanjaksoja ei ole, viimeinen voimassa oleva ajanjakso valitaan ennalta ensimmäiseksi täsmäytettäväksi ajanjaksoksi. Ainoa käytännön tilanne, jossa toteutunutta tilikautta olisi muutettava ja sen jälkeen täsmäytettävä, on kun siitä joudutaan puhdistamaan kertaluonteiset erät ennen kuin sitä voidaan käyttää lähtövuotena ennusteille, kuten aiemmin tässä luvussa on kuvattu.

On erittäin todennäköistä, että tilikauden tietojen manuaalinen muuttaminen ja sitä seuraava täsmäytys johtaa muutoksiin nettotuloksessa, ja nämä muutokset on vietävä myös kumulatiiviseen nettotulokseen, eli riville "Edellisten tilikausien voitto tai tappio" Vastattavaa (Oma pääoma ja velat) taulukossa. SBB Financial Analyzer vie nämä muutokset kaikkiin seuraaviinkin vuosiin automaattisesti ja täsmäyttää kaikki tilikaudet automaattisesti, jos ensimmäinen täsmäytykseen valittu ajanjakso ei ole viimeinen voimassa oleva tilikausi.

### **Minimikassa**

Rahavaroja ja pitkäaikaisia institutionaalisia lainoja voidaan käyttää tasapainotettaessa taseen varoja ja velkoja. Vaikka käteisvaroja voidaan käyttää vähentämään lainoja, yleensä tietty määrä käteisomaisuutta jätetään yritykseen käytettäväksi juokseviin menoihin. Pienin käteisprosentti (% liikevaihdosta) voidaan määrittää kohdassa "Asetukset - Laskentaparametrit".

Minimikassaprocentti määritellään prosenttina nykyisen tilikauden liikevaihdosta. Oletusarvo on 4%, mikä vastaa suunnilleen kahden viikon liikevaihtoa ja sen on tarkoitus tarjota maksuvalmiuspuskuri tapauksissa, joissa väliaikainen toiminnan keskeytyminen pysäyttää liikevaihdon kertymisen kassaan.

Taustalla tapahtuva täsmäytysprosessi käyttää automaattisesti minimikassaprocenttia laskemaan yritykseen varmuuden vuoksi jätettävän rahan määrän. Kun suoritat manuaalisen täsmäytyksen, minimikassa voidaan antaa tapauskohtaisesti. Minimikassa lasketaan aina annetun minimikassaprocentin perusteella. Jos annetaan vaihtoehtoinen vähimmäisarvo minimikassalle "Täsmäytys" -valintaikkunassa, niin se ei vaikuta asetuksissa määriteltyyn minimikassaprocentin oletusarvoon.

### **Poistojen laskenta**

Poistot ja poistoerot voidaan laskea omaisuuserien muutoksen mukaan tai olemassa oleva arvo voidaan jättää muuttumattomaksi.

Oletusasetus on poistojen uudelleenlaskenta. Taustan täsmäytysprosessi käyttää oletusasetusta automaattisesti, koska se on yleensä osuvampi vaihtoehto tehtäessä ennusteita. Kun suoritetaan manuaalinen täsmäytys, poistojen laskentavaihtoehto voidaan valita tapauskohtaisesti.

Nykyiset poistoarvot tulisi jättää muuttumattomiksi ainakin seuraavissa tilanteissa:

- Poistoarvoja on muokattu manuaalisesti
- Toteutunut tilinpäätös on puhdistettu kertaluonteisista eristä käytettäväksi lähtökohtana ennusteille, mutta varat (vastaavaa) puolta ei ole muokattu. Tässä tapauksessa toteutuneet poistoarvot ovat edelleen voimassa ja ne pitäisi jättää muuttumattomaksi.

**Huomautus:**

Jos nykyiset poistoarvot jätetään muuttumattomiksi, myös poistoerot jätetään automaattisesti ennalleen.

**Verolaskenta**

Tuloverot voidaan laskea uudelleen annetun verokannan perusteella tai olemassa oleva arvo voidaan jättää ennalleen. Jos veroastetta ei ole annettu Liite- taulukossa, oletusverokantana käytetään kohdassa "Asetukset - Laskentaparametrit" olevaa arvoa.

Oletusasetus on uudelleenlaskenta. Taustan täsmäytysprosessi käyttää oletusarvo -asetusta automaattisesti, koska se on osuvampi vaihtoehto tehtäessä ennusteita. Kun suoritetaan manuaalinen täsmäytys, laskentavaihtoehto voidaan valita tapauskohtaisesti.

Nykyisen tuloveron arvo tulisi jättää muuttumattomaksi, jos sitä on muokattu manuaalisesti vastaamaan joitain poikkeuksia tai muita poikkeuksellisia järjestelyjä.

**Korkojen laskenta**

Korkokulut voidaan laskea uudelleen pääasiassa pitkäaikaisten velkojen muutoksen perusteella, annetun korkoprosentin mukaan tai olemassa oleva arvo voidaan jättää muuttumattomaksi.

Oletusvaihtoehto on uudelleenlaskenta, joka perustuu pääasiassa pitkäaikaisten velkojen muutokseen. Taustalla tapahtuva täsmäytysprosessi käyttää oletusasetusta automaattisesti, koska se on eniten käytetty vaihtoehto tehtäessä ennusteita. Kun suoritetaan manuaalisen täsmäytyksen, laskentavaihtoehto voidaan valita tapauskohtaisesti.

Korkokulut voidaan laskea pitkäaikaisten velkojen muutoksen perusteella vain, jos pitkäaikaiset velat ovat muuttuneet alle 100%. Muussa tapauksessa korkokulut lasketaan vertailuvuoden korkokulujen ja pitkäaikaisten velkojen muutosprosentin perusteella. Pienissä muutoksissa voidaan olettaa, että tosiasiallinen korko ei ole muuttunut merkittävästi ja on oikein perustaa laskelmat toteutuneen viitevuoden korkokuluihin. Toisaalta, jos pitkäaikaiset velat ovat äskettäin nousseet merkittävästi, korkokulut lasketaan annetun korkoprosentin perusteella. Tällöin asiaankuuluva korko pitäisi olla helppo määrittää, koska se on erittäin riippuvainen viimeaikaisten lisävelkojen korkotasosta.

Koronlaskennan pakottaminen aina perustumaan annettuun korkotasoon, riippumatta pitkäaikaisten velkojen muutosprosentista, voi olla hyödyllinen vaihtoehto, jos korkotaso on muuttunut huomattavasti viime aikoina.

Nykyiset korkokulut tulisi jättää ennallaan, jos ne on annettu manuaalisesti.

Kohdassa "Asetukset - Laskentaparametrit" määritettyä korkotasoa käytetään ennalta valittuna korkotasona. Jos vaihtoehtoinen korko annetaan "Täsmäytä"

-valintaikkunassa, niin se ei vaikuta asetuksissa määriteltyyn oletuskorkoon.

## 7 SBB Prognosis

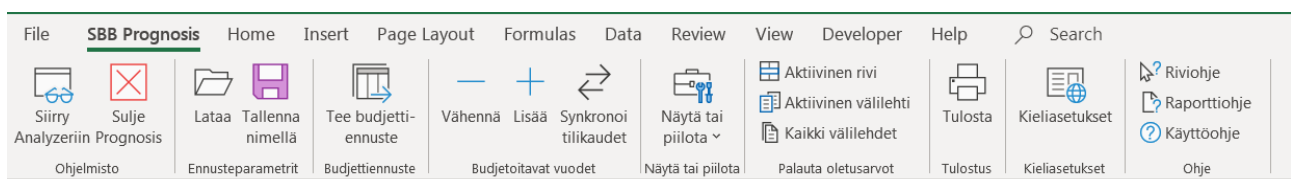
SBB Prognosis on erillinen työkirja, joka sisältyy SBB Financial Analyzerin AI-versioon ja sitä käytetään määrittelemään yksittäiset ennusteoletukset tuloslaskelmaan ja taseeseen.

SBB Financial Analyzer Prognosis Forecast parameters	Fiscal periods				Default
	1-12/12	1-12/12	1-12/12	1-12/12	
INCOME STATEMENT	2020	2021	2022	2023	
<b>Turnover</b>	2,0 %	3,0 %	%	%	%
Increase in finished products and work in progress					
Production for own use	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
Other operating income	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
<b>Materials and services</b>					
Purchases during the financial period	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
Increase in inventories (-)					
External services	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
<b>Materials and services, total</b>					
<b>Personnel costs</b>					
Wages and salaries	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
Pension expenses	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
Other social security expenses	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
Breakdown: Personnel costs (variable)	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover
<b>Personnel costs, total</b>					
<b>Depreciation and reduction in value</b>					
Depreciation according to plan					
Reduction in goodwill					
Depreciation of reserve against consolidated assets	No change	No change	No change	No change	No change
Reduction in value of non-current assets	Zero	Zero	Zero	Zero	Zero
Exceptional reduction in value of current assets	Zero	Zero	Zero	Zero	Zero
<b>Depreciation and reduction in value, total</b>					
Other operating expenses	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover	Turnover

Kuva: Esimerkki SBB Prognosis käyttöliittymästä

### 7.1.2 Komentonauha SBB Prognosis

Kaikki sovellustoiminnot ovat saatavissa "SBB Prognosis" -komentonauhan kautta, joka sijaitsee toisena päävalikkokohteena sisäänrakennetun "Tiedosto" -valikon jälkeen.



Kuva: SBB Prognosis komentonauha

## 7.1.4 Ennusteparametrien syöttäminen

### Ennusteoletuksiin käytettävissä olevat vaihtoehdot

SBB Prognosis antaa käyttäjän määrittää yksittäiset ennusteoletukset suurimmalle osalle tilinpäätöksen rivejä.

Ainoa pakollinen annettava ennusteoletus on liikevaihdon kasvu. Liikevaihdon muutokseen ei ole mitään oletusennustetta, joten muutosennuste on itse annettava pakollisena tietona. Kaikille muille kohteille on annettu valmiiksi oletusennuste ja niitä ei tarvitse muokata, ellei halua antaa omaa erilaista ennusteolettamusta.

Harmaalla taustalla korostettujen lukittujen tietojen ennusteolettamuksia ei voida antaa, koska nämä erät lasketaan muilla tavoilla:

- Laskentataulukoiden välisummat lasketaan summaan kuuluvien tietojen perusteella
- Muutosta edustavat erät, esimerkiksi poistoeron lisäys, jotka lasketaan todellisten muutosten perusteella
- Tuloverot ja korkokulut, jotka lasketaan verotettavien tai korollisten erien perusteella annettujen vero- ja korkotasojen mukaan
- Erät, jotka on laskettu uudelleen täsmäytysprosessin avulla, esim. "Rahat ja pankkisaamiset" ja "Lainat rahoituslaitoksilta"

#### Huomautus:

Yksityiskohtainen ennuste voidaan tehdä käyttämällä SBB Prognosis -työkirjaa antamalla vain liikevaihdon muutosoletus. Tällainen ennuste ei kuitenkaan tarjoa mitään lisäarvoa verrattuna "Pikaennuste" -ominaisuuteen, joka on saatavana suoraan SBB Financial Analyzer- työkirjassa. SBB Prognosis työkirjan käyttäminen on tarkoituksenmukaista, jos ennusteoletuksia määritetään useille kohteille.

### Omien ennusteoletusten määritteleminen

Ennusteen oletukset voidaan määrittellä muutosprosentteina tai yhtenä seuraavista sisäänrakennetuista oletuksista:

- **Liikevaihto**
  - o Käytä annettua liikevaihdon muutosprosenttia
  - Useimmiten sopiva toiminnallisille ja lyhytaikaisille kohteille tilinpäätöksessä
- **Inflaatio**
  - o Käytä "Liite" - taulukossa ilmoitettua inflaatioprosenttia
- **Ei muutoksia**
  - o Kopioi edellisen tilikauden arvot sellaisenaan
  - Usein sopiva pitkäaikaisiin varoihin ja velkoihin kuuluville luvuille
- **Nolla**
  - o Tyhjä erän arvo ennustejaksolla edellisen tilikauden arvosta riippumatta
  - o Usein merkityksellinen kertaluonteisten erien osalta

